

PHÁT TRIỂN NÔNG LÂM KẾT HỢP - GIẢI PHÁP CẢI THIỆN HIỆU QUẢ SẢN XUẤT NÔNG - LÂM NGHIỆP TRONG ĐIỀU KIỆN SUY THOÁI TÀI NGUYÊN Ở TÂY NGUYÊN

Quyền Thị Lan Phương, Phạm Văn Hội

TÓM TẮT

Nghiên cứu này đánh giá thực trạng suy thoái tài nguyên và thách thức đối với sản xuất nông-lâm nghiệp, từ đó tìm ra giải pháp cải thiện hiệu quả sản xuất nông-lâm nghiệp ở Tây Nguyên, góp phần xây dựng nông thôn mới (NTM). Phương pháp nghiên cứu bao gồm: thu thập số liệu thứ cấp, sơ cấp; xử lý số liệu thu thập được bằng Excel và phân tích ANOVA; phân tích đánh giá tình hình suy thoái tài nguyên, các thách thức đối với sản xuất nông-lâm nghiệp, vai trò của hệ thống nông lâm kết hợp (NLKH) và sự phù hợp với Tây Nguyên hiện nay. Kết quả nghiên cứu cho thấy, tình hình suy thoái tài nguyên ở Tây Nguyên gần đây đang ngày càng nghiêm trọng và ảnh hưởng không nhỏ đến sản xuất nông-lâm nghiệp, bao gồm: suy thoái đất, suy thoái nước và suy thoái đa dạng sinh học. Bên cạnh đó, tình trạng độc canh và sản xuất nông nghiệp trên đất rừng đang làm cho hệ thống sản xuất ở Tây Nguyên đối mặt với nhiều thách thức, đặc biệt trong điều kiện suy thoái tài nguyên hiện nay. Những năm gần đây, các hộ gia đình ở Tây Nguyên đang có những chuyển dịch tích cực trong cơ cấu các nguồn thu nhập, tuy nhiên những chuyển dịch này còn chưa rõ nét, do đó cần phải cấu trúc lại hệ thống sản xuất nông-lâm nghiệp. Để cải thiện hiệu quả sản xuất, đồng thời duy trì và bảo vệ tài nguyên, giải pháp thúc đẩy phát triển NLKH được đưa ra. Thông qua khảo sát và phân tích hiệu quả của một số mô hình NLKH, nghiên cứu đã nhận diện những ưu việt của các mô hình này trong việc cải thiện thu nhập, tăng hiệu quả sản xuất, giảm rủi ro cho người dân và cải tạo môi trường sinh thái. Từ đó, nghiên cứu đã đề xuất một số giải pháp đẩy mạnh phát triển NLKH ở Tây Nguyên, bao gồm: tăng cường năng lực cho người dân; tiếp cận vốn vay; bảo hiểm nông nghiệp; và kiểm soát thị trường đầu vào.

Từ khóa: *Nông-lâm kết hợp, sản xuất nông-lâm nghiệp, suy thoái tài nguyên, Tây Nguyên, xây dựng nông thôn mới.*

Người phản biện: TS. Dương Ngọc Thí

Ngày nhận bài: 4/9/2019

Ngày thông qua phản biện: 4/10/2019

Ngày duyệt đăng: 11/10/2019